

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรมนุษย์นับได้ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของชาติ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ประเทศจะพัฒนาได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

ประเทศไทยนับเป็นประเทศหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มของประเทศที่กำลังพัฒนา (Developing Country) มีเป้าหมายหลักคือพัฒนาประเทศชาติและประชาชนให้อยู่ดีกินดี มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนจึงเป็นสิ่งสำคัญและมีบทบาทโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงในระดับสังคม หากสังคมใดมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สังคมนั้นย่อมมีความเจริญก้าวหน้าตามไปด้วย แต่ในความเป็นจริงสังคมทุกสังคมย่อมประกอบไปด้วยประชากรที่หลากหลายทั้งที่มีคุณภาพและด้อยคุณภาพ ทั้งที่มีร่างกายปกติสมบูรณ์ และที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา รวมอยู่ในสังคม โดยเราเรียกคนกลุ่มหลังนี้ว่า “คนพิการ”

คนพิการนั้นแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท คือ คนพิการทางการมองเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม และคนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ คนพิการเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นกลุ่มคนผู้ด้อยโอกาสและเสียเปรียบทางสังคมอย่างแท้จริง มักถูกกีดกันออกจากสังคม ถูกรังเกียจ ต้องปิดบัง ซ่อนเร้น เก็บตัว และถูกกีดรอนสิทธิ ไม่มีส่วนร่วมในภาระหน้าที่ หรือในกิจกรรมต่างๆ ของสังคม เนื่องจากมีความแตกต่างจากบุคคลทั่วไป ต้องเผชิญหน้ากับทัศนคติในทางลบจากผู้คนในสังคม ถูกมองว่าเป็นผู้ไร้ความสามารถ ไร้ประโยชน์ เป็นภาระต่อครอบครัวและสังคม

แม้ว่าคนพิการจะมีความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ แต่หากพวกเขาได้รับการสนับสนุนดูแล และฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างถูกต้อง ก็จะกลายเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ มีคุณค่าทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติได้ ทั้งนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการเปิดโอกาสให้คนพิการเหล่านี้ได้ศึกษาเล่าเรียน ได้ประกอบอาชีพซึ่งจะทำให้พวกเขามีรายได้ สามารถเลี้ยงตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ในประเทศที่มีการพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา

ออสเตรเลีย เดนมาร์ก และญี่ปุ่น การช่วยเหลือผู้พิการถือเป็นงานหลักและงานสำคัญส่วนหนึ่งของการพัฒนาสังคม ถือว่าเป็นการสร้างทรัพยากรที่คนทั่วไปคิดว่าไร้ค่าให้มีประโยชน์ขึ้นมา อย่างน้อยที่สุดก็คือไม่ให้พวกเขาเป็นภาระแก่สังคม

ในปี พ.ศ. 2524 เป็นปีที่สหประชาชาติประกาศให้เป็น “ปีคนพิการสากล” ทำให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกหันมาสนใจความเป็นอยู่ของคนพิการมากยิ่งขึ้น มีการก่อตั้งชมรม สมาคม องค์กร อาสาสมัครต่างๆ เพื่อช่วยเหลือคนพิการขึ้นมากมาย และรัฐบาลไทยในขณะนั้นซึ่งมี ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี ได้ผลักดันให้เกิดพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการขึ้นมา

คนไทยส่วนใหญ่เชื่อว่าโดยตลอดแล้ว คนพิการไม่สามารถทำอะไรได้ ความพิการเป็นผลมาจากบาปกรรม ซึ่ง “กรรม” หมายถึง การกระทำที่บุคคลได้กระทำต่อสิ่งใดไว้ ก็ย่อมจะได้รับผลเช่นนั้น นอกจากนี้ยังเชื่อว่าการใช้คนพิการทำงานต่างๆ เป็นการสร้างเวรกรรม ดังนั้นคนพิการจึงไม่ได้ถูกกระตุ้นให้มีพัฒนาการในด้านต่างๆ เหมือนบุคคลทั่วไป คนพิการไม่ได้รับการฝึกฝนให้ช่วยเหลือตนเองในเรื่องต่างๆ แม้แต่ในเรื่องงานบ้าน คนพิการไม่ได้รับการศึกษา เพราะผู้ปกครองและครูเชื่อว่า เรียนไปก็ไม่มีประโยชน์ คนพิการจึงไม่สามารถทำอะไรได้จริง ๆ ประกอบกับสังคมไทยได้ออกกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ มาจำกัดสิทธิของคนพิการทั้งด้านการเป็นพลเมือง การประกอบอาชีพ และการดำรงตำแหน่งต่างๆ เมื่อคนพิการทั้งหลายไม่สามารถประกอบอาชีพอะไรได้ ก็จำเป็นต้องขี้อาชีพขอทาน และถูกมองจากสังคมว่าคนพิการเป็นบุคคลที่น่าเวทนา น่าสงสาร การช่วยเหลือคนพิการจึงเป็นแบบเวทนานิยม ให้การสงเคราะห์พอมีกินมีชีวิตอยู่ได้ไปวันๆ การทำบุญโดยใช้เศษเงินกับคนพิการขอทาน เป็นการส่งเสริมให้เกิดอาชีพแก่งขอทานขึ้น แก่งขอทานจะโทรมคนพิการให้นำสงสารที่สุด เพื่อให้ได้เงินจากผู้พบเห็นมากที่สุด วันหนึ่งๆ อาจมีรายได้ 2 - 3 พันบาท และมีการใช้ยาเสพติดอย่างค่อเนื่องกับคนพิการเพื่อไม่ให้หนีไปไหนได้

ด้วยเหตุนี้สภาพคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้รณรงค์มาโดยตลอดว่า คนพิการนั้นมีศักยภาพ สามารถพัฒนาตนเองให้มีความสามารถได้อย่างไร้ขอบเขตเหมือนบุคคลทั่วไป เช่น สตีเฟ่น ฮอกกินส์ ซึ่งเป็นคนอัมพาตทั้งตัว พูดไม่ได้ สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงก้องโลกทางด้านฟิสิกส์จนถึงทุกวันนี้ สภาพคนพิการฯ ยังได้เรียกร้องให้ผู้ปกครองของคนพิการหันมากระตุ้นพัฒนาการต่างๆ ให้แก่คนพิการเหมือนบุคคลทั่วไป ฝึกฝนให้คนพิการรู้จักช่วยเหลือตนเอง รู้จักทำงานบ้าน ร่วมมือกับครูในการให้การศึกษาแก่คนพิการ และทำการฝึกอาชีพให้ คนพิการเหล่านั้นก็จะสามารถช่วยเหลือตนเอง สามารถทำงานได้ ยิ่งเมื่อสังคมได้เปิดโอกาสให้คนพิการได้มีงานทำ คนพิการก็จะกลายเป็นคนที่มีประโยชน์ต่อครอบครัว

และสังคม ซึ่งถือว่าการช่วยเหลือคนพิการในทางที่ถูกต้อง ช่วยให้เขามีอาชีพเลี้ยงตนเองอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามความสามารถของเขา ไม่ใช่เป็นการช่วยเหลือในลักษณะของการทำทานที่ทำให้คนพิการมีพฤติกรรมเป็นผู้รับเพียงฝ่ายเดียว คนพิการจะสามารถมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้อย่างคนที่มีศักดิ์ศรี มีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกับบุคคลอื่นตามที่กำหนดเอาไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 4 "ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง" หลักการดังกล่าวนี้ถูกบัญญัติขึ้นไว้ในปฏิญญาสากลและกฎหมายสูงสุดของเกือบทุกประเทศ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นกับทุกหมู่เหล่าในสังคม โดยไม่เลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่างใดๆ ทั้งในเรื่องถิ่นกำเนิด เพศ ภาษา เชื้อชาติ อายุ ศาสนา สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม การศึกษา ความคิดเห็นทางการเมือง และสภาพทางกายหรือสุขภาพก็ตาม

จากที่กล่าวมาแล้วพบว่า สิทธิในการดำรงตนอยู่ในสังคมของคนพิการมิได้ถูกจำกัดหรือมีข้อกีดขวางให้แตกต่างไปจากคนปกติแต่อย่างใด คนพิการก็เหมือนคนปกติทั่วไปที่ปรารถนาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการพัฒนาศักยภาพ แต่คนทั่วไปมักกำหนดมาตรฐานความสามารถของคนพิการไว้ต่ำกว่าหรือด้อยกว่าคนปกติ คนพิการจึงมักขาดการเอาใจใส่อย่างจริงจัง ไม่ได้รับสิทธิและโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพของตน อาทิ ไม่ได้รับสิทธิในการศึกษา การรักษาทางการแพทย์ การฝึกอาชีพ และการมีงานทำอย่างคนปกติทั่วไป รวมทั้งบริการที่จัดให้ก็ยังมีขอบเขตจำกัด ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ คนพิการส่วนใหญ่ต้องกลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ไร้ค่า เป็นปัญหาให้กับครอบครัวและสังคม

แม้ความพิการอาจบั่นทอนหลายสิ่งหลายอย่างของบุคคล แต่ความพิการนั้นมิได้ทำลายหรือลดความต้องการขั้นพื้นฐานของคนพิการให้ลดน้อยลงด้อยลงไปกว่าคนปกติ พวกเขาต้องการได้รับการศึกษา มีสถานที่ฝึกอาชีพ มีงานทำ มีครอบครัว ต้องการพึ่งตนเอง มีเสรีภาพในการเดินทางไปไหนมาไหน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและสังคมต่างๆ ต้องการเป็นผู้ให้มิใช่เป็นแต่เพียงผู้รับอย่างเดียว ที่สำคัญพวกเขาต้องการโอกาสจากคนในสังคม

ดังนั้นเพื่อที่จะช่วยให้คนพิการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและมีศักดิ์ศรีทัดเทียมกับบุคคลทั่วไป ภาครัฐและเอกชนจำเป็นต้องยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือให้คนเหล่านี้ได้รับการพัฒนาในเรื่องการช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุดตามกำลังความสามารถที่จะทำได้ ให้พวกเขามีความเชื่อมั่นในตนเอง พร้อมทั้งจะคืนรนต่อสู้เพื่อชีวิตที่ดีขึ้น ให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ได้รับการพัฒนาฟื้นฟูสมรรถภาพ และให้โอกาสพวกเขาได้ใช้สมองและอวัยวะของร่างกายที่เหลืออยู่อย่างเต็มที่

ในปี พ.ศ. 2545 รัฐบาลได้ประกาศให้เป็นปีส่งเสริมอาชีพคนพิการ เพื่อให้สมศักดิ์ศรีที่ประเทศไทยได้รับรางวัล FDR AWARD (FRANKLIN DELANO ROOSEVELT INTERNATIONAL DISABILITY AWARD) รางวัลด้านคนพิการระดับโลกจากองค์การสหประชาชาติ (UN) เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมอาชีพคนพิการในหลาย ๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เสนอโครงการต่างๆ จำนวน 8 โครงการต่อรัฐบาลและได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีโดยมีมติให้กระทรวงฯ ดำเนินโครงการปีส่งเสริมอาชีพคนพิการ พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณ ภายในวงเงิน 18,147,500 บาท โดยให้ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ทั้งนี้ให้กระทรวงฯ ปรับลดงบประมาณของโครงการประชาสัมพันธ์ ไปเพิ่มให้กับโครงการฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพ ทั้ง 8 โครงการ ดังนี้

1. โครงการประชาสัมพันธ์ปีส่งเสริมอาชีพคนพิการ
2. โครงการฝึกอบรมผู้พิการที่สำเร็จการฝึกอาชีพให้เป็นเจ้าของกิจการ
3. โครงการฝึกอบรมวิชาชีพช่างศิลป์ไทยโบราณสำหรับคนพิการตามแนวทางพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย)
4. โครงการส่งเสริมอาชีพคนพิการกลุ่มออทิสติก สติปัญญา การเรียนรู้ สมาธิบกพร่อง (ศูนย์พัฒนาอาชีพออทิสซึมไทย)
5. โครงการฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประกอบอาชีพคนพิการ(สถาบันคนตาบอดแห่งชาติ)
6. โครงการจ้างงานคนตาบอดในกระบวนการผลิตหนังสือเด็ก
7. โครงการส่งเสริมอาชีพเลี้ยงโค กระบือ แก่คนพิการทุกประเภทและครอบครัว ให้ขอรับการสนับสนุนจากงบกลาง ปี 2546 เพื่อใช้ในการฝึกอบรมและเตรียมความพร้อมแก่กลุ่มเป้าหมาย สำหรับการจัดซื้อแม่พันธุ์โค กระบือให้ขอรับการสนับสนุนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8. โครงการร้านค้าชุมชนคนพิการทุกประเภท ขอรับการสนับสนุนจากงบกลางปี 2546 เพื่อดำเนินการฝึกอบรมทักษะการประกอบอาชีพธุรกิจขององค์กรคนพิการ สำหรับการจัดตั้งร้านค้าชุมชน ให้ขอรับการสนับสนุนจากเงินกองทุนหมุนเวียนการขยายการส่งเสริมร้านค้าชุมชน กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

นอกจากนี้รัฐบาลยังตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนพิการเหล่านี้ จึงได้กำหนดนโยบายและตรากฎหมายขึ้นไว้ ดังนี้

แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545 – 2549

ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เสนอแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545 - 2549 และผ่านการเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วนั้น มีสาระสำคัญของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545 - 2549 ซึ่งประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ 20 แนวทาง 105 มาตรการ สรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมความตระหนักรู้และการเสริมสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์ส่งเสริมสนับสนุน การให้ความรู้แก่คนพิการ ครอบครัว ชุมชน และสังคม ในเรื่องคนพิการอย่างสร้างสรรค์ และให้โอกาสทั้งในรูปแบบการศึกษา การให้ความรู้ทั่วไปและรูปแบบกิจกรรม โดยผ่านองค์กรต่าง ๆ ในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านสิทธิและหน้าที่ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของคนพิการ ให้มีมาตรการที่จะปกป้องคุ้มครองการถูกล่วงละเมิดและปรับปรุงกฎหมายที่จำกัดสิทธิคนพิการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพคนพิการ เสริมสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกด้านสำหรับคนพิการ จัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ขจัดการไม่รู้หนังสือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬานันทนาการ สนับสนุนการฝึกอาชีพการมีงานทำ การจัดและปรับปรุงระบบสวัสดิการสังคมเพื่อสร้างหลักประกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยและการพัฒนา เพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับคนพิการ มีการเผยแพร่ นำไปใช้ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม จัดตั้งอำนวยความสะดวกที่คนพิการเข้าถึงทั้งทางด้านสังคม กายภาพ และเทคโนโลยี มีระบบข้อมูลและการบริการจัดการที่อำนวยความสะดวกคนพิการทุกประเภท

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรคนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการ องค์กรผู้ปกครองคนพิการมีความเข้มแข็งในด้านการดำเนินงาน การบริหารจัดการการสร้างผู้นำคนพิการ และอาสาสมัคร

ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของคนพิการ ครอบครัวและชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการหรือครอบครัวคนพิการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงาน กฎหมาย หรือการจัดบริการที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแบบบูรณาการ กำหนดแนวทางและมาตรการ ประสานการดำเนินการและแผนปฏิบัติการในรูปแบบคณะกรรมการกลางสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจัดการ มีการพัฒนาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน

สำหรับแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545 - 2549 เป็นแผนแม่บทที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน มุ่งเน้นในการวางแนวทางตามความต้องการที่จำเป็นของคนพิการ โดยเฉพาะการสร้างแนวทางและมาตรการในการบริหารจัดการแบบบูรณาการของทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของคนพิการตามแนวนโยบายของรัฐบาลในการเสริมสร้างสังคมให้เข้มแข็ง ด้านการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส ให้การสงเคราะห์และสนับสนุนการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมแก่ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถพึ่งพาตนเองได้รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนากุณภาพและการคุ้มครองทางสังคมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549)

พ.ร.บ.การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ได้ระบุหลักการและเหตุผลไว้ว่า “โดยที่คนพิการเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เนื่องจากสภาพของความพิการเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิตในการประกอบอาชีพ และในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมและโดยที่สมควรสนับสนุนส่งเสริมให้คนพิการได้มีโอกาสในด้านต่างๆ สามารถดำรงชีวิต ประกอบอาชีพ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมเท่าเทียมกับคนปกติทั่วไป ในการนี้สมควรให้คนพิการได้รับความคุ้มครอง การสงเคราะห์ การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ ตลอดจนแก้ไขปัญหาและขจัดอุปสรรคต่างๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับคนพิการ รวมทั้งให้สังคมมีส่วนร่วมในการเกื้อกูลและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” (คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 2540, น.10-11)

ดังนั้นหากทุกองค์การทุกสถาบันในสังคมร่วมกันปฏิบัติตามหลักการและแนวทางดังกล่าวข้างต้น ย่อมส่งผลช่วยให้คนพิการกลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าของประเทศ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยอย่างมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับผู้อื่น และสามารถช่วยตนเองได้โดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือไปตลอดชีวิต สังคมใดก็ตามที่มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีสมรรถภาพที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สังคมนั้นก็จะมีความเจริญก้าวหน้า

ความพิการประเภทหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นอุปสรรคอย่างมากในการดำรงชีวิต นั่นคือความพิการทางสายตา ผู้พิการทางสายตาหรือที่นิยมเรียกกันติดปากว่า “คนตาบอด” ถือเป็นกลุ่มคนพิการที่เผชิญอยู่ในโลกมืดและประสบปัญหาดังกล่าวข้างต้นอย่างหนัก ในอดีตคนตาบอดถูกมองว่าเป็นคนไร้ความสามารถ ส่วนใหญ่มักจะถูกเก็บตัวให้อยู่แต่ในบ้าน มีเพียงบางส่วนที่ประกอบอาชีพ แต่ก็แทบจะไม่มีอาชีพอะไรรองรับเป็นกิจจะลักษณะ ทุกวันนี้อาชีพหลักๆ ของคนตาบอดที่พอจะทำได้มีเพียงไม่กี่อาชีพเท่านั้นเมื่อเทียบกับจำนวนคนตาบอดที่มีอยู่ทั่วประเทศ เช่น ขายล็อตเตอรี่ รับราชการครู โอเปอร์เรเตอร์ หมอคู่ และขอทานเพื่อเลี้ยงชีพสำหรับคนตาบอดที่ยากจน

อาชีพหนึ่งที่มีการพัฒนาไปสู่อาชีพของคนตาบอด ก็คือ การนวดแผนโบราณหรือปัจจุบันนิยมใช้คำว่า นวดแผนไทย การนวด (Massage) เป็นศาสตร์และศิลป์เพื่อการรักษาความเจ็บป่วยของมนุษย์มาช้านาน ในสังคมตะวันตกและตะวันออกใช้ประโยชน์เพื่อการดูแลสุขภาพอย่างแพร่หลาย สำหรับสังคมไทย การนวดแผนไทย (Thai Massage) บางครั้งเรียก หัตถเวชหรือหัตถศาสตร์ เป็นวิธีการรักษาการเจ็บป่วยเก่าแก่วิธีหนึ่งและนับเป็นวิทยาการสาขาหนึ่งของการแพทย์แบบดั้งเดิมของไทย ปัจจุบันมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนวดแผนไทยเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากและการนวดแผนไทยก็ได้รับความนิยมอย่างสูง เพราะประชาชนหันมาให้ความสนใจกับการดูแลสุขภาพโดยอาศัยธรรมชาติเข้าประยุกต์ในการรักษาร่วมกับการรักษาแผนปัจจุบันมากขึ้น กล่าวคือประชาชนมีการบรรเทาความเครียดหรืออาการเจ็บป่วยบางอย่างโดยไม่ต้องพึ่งยา แต่ใช้วิถีทางธรรมชาติบำบัดโดยอาศัยการนวด นอกจากนี้การนวดแผนไทยยังมีความสอดคล้องกับกระแสสังคมในปัจจุบันด้านการรักษาภูมิปัญญาชาวบ้านของไทยได้เป็นอย่างดี จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนให้การนวดแผนไทยเป็นที่แพร่หลาย

จากความนิยมดังกล่าวทำให้องค์กรพัฒนาคนตาบอดต่างๆ อาทิ ศูนย์การเรียนและสาธิตอาชีพคนตาบอด โดยสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย, ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด, ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอดสามพราน โดยมูลนิธิช่วยเหลือคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ในการที่จะผลักดันให้คนตาบอดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการประกอบอาชีพนวดแผนไทย เป็นเหตุให้มีการนำการนวดแผนไทยไปฝึกอบรมเป็นอาชีพสำหรับคนตาบอดขึ้นมา

มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด (Thailand Caulfield Foundation for the Blind) เป็นองค์กรหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษา เนื่องจากเป็นองค์กรที่มีลักษณะการดำเนินงานที่ชัดเจนในรูปแบบไม่แสวงหากำไร และเป็นองค์กรเก่าแก่ที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แด่นางสาวเยเนเวียฟ คอลฟิลด์ สตรีตาบอดชาวอเมริกัน ผู้ก่อตั้งและวางรากฐานการศึกษาแก่คนตาบอดในประเทศไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2482 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือคนตาบอด โดยให้การศึกษาและฝึกอาชีพนอกระบบแบบการกุศล พร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพให้กับคนตาบอดไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติหรือศาสนาใด ปัจจุบันมูลนิธิตั้งอยู่เลขที่ 1424/268 ถนนประชาสงเคราะห์ 16 เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400 ได้รับการจดทะเบียนเป็นมูลนิธิเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2523 โดยมีกรรมการจดทะเบียนมูลนิธิทั้งหมดจำนวน 20 ท่าน โดยมีคุณชนิษฐา เทวินทรภักดี ดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการมูลนิธิ และเนื่องจากผลงานของมูลนิธิฯ เป็นที่ยอมรับจากบุคคลทั่วไป จึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รับมูลนิธิฯ เข้าอยู่

ในพระราชบัญญัติเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2535 ปัจจุบันมูลนิธิฯ มีคณะทำงานหลักทั้งหมดด้วยกัน 6 ฝ่าย ประกอบด้วย คณะทำงานฝ่ายบริหารทั่วไป คณะทำงานฝ่ายร่างงบประมาณประจำปี คณะทำงานฝ่ายเลขาคณะทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ คณะทำงานฝ่ายการเงินและบัญชี และ คณะทำงานฝ่ายครุภัณฑ์

มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ได้เปิดศูนย์การศึกษาและฝึกอาชีพนอกระบบแก่คนตาบอด เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2529 โดยรับคนตาบอดอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ไม่จำกัดเพศ มีภูมิลำเนาใน กรุงเทพฯ และปริมณฑล (รับไป-กลับ) ซึ่งไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาจากสถาบันคนตาบอดอื่นมาก่อน หรือผู้ที่ผ่านการศึกษามาแล้วแต่ไม่มีงานทำ หรือผู้ที่ขายล็อตเตอรี่หมากฝรั่งที่ต้องการฝึกอาชีพใหม่ที่ศูนย์ของมูลนิธิฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำการนวดแผนไทยไปฝึกอบรมสร้างอาชีพให้กับคนตาบอด พร้อมทั้งจัดระบบสถานบริการให้กับประชาชนผู้สนใจทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานที่ทำงานชั่วคราวของคนตาบอดที่ผ่านการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานและให้คนตาบอดมีความชำนาญในการนวดเพิ่มมากขึ้น การฝึกอบรมอาชีพแขนงวิชานวดแผนไทยนั้น เป็นแขนงวิชาที่เพิ่มเติมเข้ามา นอกเหนือจากการฝึกอ่าน-เขียนอักษรเบรลล์ พิมพ์ดีด การฝีมือ งานบ้าน งานครัว การเข้าสังคม การทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นและสังคม เพื่อให้พวกเขาช่วยเหลือตนเองได้ทั้งในและนอกสถานที่ ทำให้คนตาบอดสามารถประกอบอาชีพที่กำลังเป็นที่นิยมและสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมด้วยการใช้อวัยวะส่วนอื่นที่เป็นปกติในการประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวต่อไป

ปัจจุบันมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด สามารถผลิตหมอนวดตาบอดที่มีคุณภาพและมีผู้เข้ารับบริการนวดเป็นจำนวนมากและมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี มีคนตาบอดที่จบหลักสูตรการนวดแผนไทยไปแล้ว จำนวน 448 คน มีหมอนวดตาบอดที่เป็นผู้ให้บริการประจำอยู่ที่สถานบริการของมูลนิธิฯ จำนวน 24 ท่าน เป็นชาย 16 ท่าน เป็นหญิง 8 ท่าน และจากการสุ่มปรายงานผู้เข้ารับบริการนวดแผนไทยของมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ประจำปี 2548 ตลอดทั้งปีมีผู้เข้ารับบริการเป็นจำนวน 10,950 คน จะเห็นได้ว่ามีกลุ่มผู้นิยมการนวดแผนไทยกับคนตาบอดเป็นจำนวนมาก จึงทำให้มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด มีการฝึกอาชีพนวดแผนไทยและให้บริการอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้นกับคนตาบอดในการประกอบอาชีพนวดแผนไทย คือ การได้รับการยอมรับจากกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มที่ได้ตัดสินใจมาใช้บริการ ยังไม่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางจากคนในสังคม แม้ว่าพวกเขาจะมีฝีมือเท่าเทียมกับหนอนวดที่มีสายตาปกติก็ตาม เนื่องจากเมื่อคนตาบอดเหล่านี้ผ่านการฝึกอบรมแล้วไม่มีหน่วยงานต้นสังกัดใครรับผิดชอบออกไปประกาศนียบัตรรับรองมาตรฐานให้ เพราะยังไม่แน่ใจในความสามารถของคนตาบอดว่าจะประกอบอาชีพนี้ได้จริงๆ หรือไม่ ปัญหาดังกล่าวแม้ทางสถาบันแพทย์ไทย สังกัดกระทรวงสาธารณสุขได้ยื่น

มือเข้ามาแก้ไข โดยการออกใบรับรองให้ แต่การดำเนินการดังกล่าวเป็นเพียงการรับรองไม่ใช่ใบประกาศนียบัตร เป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้านความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นในฝีมือของหมอนวดคาดอกให้เป็นที่ยอมรับของผู้ที่มาใช้บริการเท่านั้น ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การประกอบอาชีพนวดแผนไทยของคนตาบอดนั้น ได้มีร่างประกาศของคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยออกมาว่าผู้ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีใบประกอบโรคศิลป์ ในขณะที่กฎหมายห้ามมิให้ออกใบประกอบโรคศิลป์ให้แก่ผู้พิการ โดยใจความในร่างประกาศฉบับดังกล่าวข้อที่ 1 เกี่ยวข้องกับคนตาบอดสนิททั้ง 2 ข้าง มิให้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตฯ ซึ่งขัดแย้งกับกฎหมายมาตรา 29 และ 30 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ปัญหาดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2543 กระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายว่า คนตาบอดที่ประกอบอาชีพนวดแผนไทยเหล่านี้ควรได้รับการสนับสนุนให้ประกอบอาชีพนี้อย่างเป็นทางการ และอนุญาตให้ประกอบโรคศิลป์ ภายใต้การดูแลของผู้ที่มีใบประกอบโรคศิลป์แผนไทย และสามารถเข้าทำงานในโรงพยาบาลภาครัฐ โดยเฉพาะในโรงพยาบาลชุมชนหรือเอกชนได้ โดยมีอัตราจ้างที่ชัดเจนแน่นอน ที่สำคัญ คือ การพึ่งตนเองได้

ในปี พ.ศ. 2544 สถาบันการแพทย์แผนไทยได้ร่วมมือกับศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอดจัดงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยประเมินผลการทำงานของหมอนวดคาดอกว่ามีผลได้อย่างไร โดยมีการพิจารณาตั้งแต่หลักสูตร วิธีการฝึก พบว่า หลักสูตรดังกล่าวสามารถผลิตหมอนวดคาดอกที่มีฝีมือเข้าขั้นมาตรฐานได้ ร้อยละ 70 มีฝีมืออยู่ในขั้นดี ร้อยละ 20 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่เหลือต้องปรับปรุง

จากการดำเนินการต่างๆ ของแต่ละหน่วยงาน แสดงให้เห็นถึงพลังความเคลื่อนไหวในการส่งเสริมให้คนตาบอดได้ฝึกอาชีพและหารายได้เลี้ยงตนเอง พร้อมทั้งมีการผลักดันอย่างต่อเนื่องในการช่วยเหลือพวกเขาไม่ให้ถูกริรอนสิทธิในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพ “นวดแผนไทย” ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีคนตาบอดจำนวนหนึ่งที่ยึดอาชีพนี้เป็นหลักในการหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวอยู่แล้วก็ตาม แต่พวกเขาก็ยังมิได้รับโอกาสในการประกอบอาชีพนี้อย่างจริงจัง ดังจะเห็นได้จากข้อจำกัดบางประการซึ่งยังคงเป็นประเด็นถกเถียงกันอยู่ในสังคม โดยไม่มีทีท่าว่าจะหาข้อสรุปลงได้ ประกอบกับการให้บริการนวดแผนไทยของคนตาบอดตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา นั้น ยังมิได้รับการยอมรับในฝีมือจากสมาชิกในสังคมอย่างแท้จริง

ปัจจุบันทางสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้ผนึกกำลังเครือข่ายคนตาบอดทั่วประเทศในการแก้ปัญหาและผลักดันให้มีการขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตประกอบโรคศิลป์ให้คนตาบอด

เพื่อคนตาบอดจะได้ไม่ถูกกีดกันทางอาชีพ อย่างน้อยพวกเขาจะได้รู้สึกว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สังคมให้การเหลียวแล อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมสุขภาพจิตไม่让他们เกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจไปมากกว่านี้กับสภาพความบกพร่องทางร่างกายที่กำลังเผชิญอยู่ ให้เขาสามารถทำงานได้เหมือนสมาชิกคนอื่นๆ ในสังคม มีปฏิสัมพันธ์กับคนทั่วไปในสังคม ไม่อยู่อย่างโดดเดี่ยว พร้อมทั้งต้องการแสดงให้สมาชิกในสังคมได้เห็นถึงศักยภาพในการทำงานของพวกเขาเพื่อให้เกิดการยอมรับจากสมาชิกในสังคมต่อไป

การนวดแผนไทยโดยคนตาบอดนั้นผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน เป็นรูปแบบการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ทางใหม่ของคนตาบอด ซึ่งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดได้เล็งเห็นและพิจารณาแล้วว่าคนตาบอดสามารถประกอบอาชีพนี้ได้ แม้จะต้องใช้การฝึกฝนอย่างหนักด้วยความยากลำบากก็ตาม และด้วยความพยายามของหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ซึ่งเป็นองค์กรที่เป็นแกนนำสำคัญในการฝึกอบรมวิชาชีพนวดแผนไทยให้กับคนตาบอด ที่ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับคนตาบอด รวมทั้งยังเป็นสถานที่ให้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอดแก่ประชาชนที่สนใจทั่วไป เพื่อให้คนตาบอดได้มีสถานที่ทำงานรองรับการประกอบอาชีพดังกล่าว

ตลอดระยะเวลา 20 ปีในการดำเนินงานด้านการฝึกอาชีพนวดแผนไทยให้กับคนตาบอดของมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ถือได้ว่ามูลนิธิฯ ประสบความสำเร็จอย่างมากจากการดำเนินงานดังกล่าวเมื่อดูจากสถิติของจำนวนผู้มาใช้บริการนวดแผนไทย ณ สถานบริการของมูลนิธิฯ ประกอบกับการพิจารณาจากสภาพทำเลที่ตั้ง ซึ่งอยู่ในพื้นที่ชุมชน การจราจรค่อนข้างลำบาก บริเวณที่จอดรถมีจำนวนจำกัด แต่ยังคงมีผู้มาใช้บริการเฉลี่ยแล้ววันละ 30 คน แสดงให้เห็นว่าเกิดการยอมรับขึ้นกับกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งในสังคม ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้ จึงควรศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้ส่งสารและผู้รับสารซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการสื่อสาร เพราะยังเป็นประเด็นที่ยังไม่ค่อยมีการศึกษาวิจัยมากนัก เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นการศึกษาที่คนตาบอดเป็นหลัก และมีงานวิจัยที่ศึกษาหมอนวดตาบอดเป็นจำนวนมากแล้ว โดยในส่วนของผู้ส่งสารนั้นสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาอยู่ที่การส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพให้กับคนตาบอดขององค์กร ในฐานะ ผู้ส่งสารโดยศึกษาถึง “กลยุทธ์การสื่อสารของมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ที่นำมาใช้เผยแพร่ข่าวสารด้านการให้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด และในส่วนของผู้รับสารผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสารของผู้มาใช้บริการและศึกษาในรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลหรือปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปพิจารณาประกอบกับผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนวดแผนไทยโดยคนตาบอดในประเด็นอื่นและนำไปใช้อ้างอิง รวมถึงนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกลยุทธ์และสร้างมาตรฐานในการ

ให้บริการของคนตาบอดเพื่อให้เกิดการยอมรับของสังคมในวงกว้างและให้คนตาบอดสามารถประกอบอาชีพนวดแผนไทยเลี้ยงชีพได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงกลยุทธ์การสื่อสารของมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด เกี่ยวกับการให้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด
2. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้มาใช้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด

ปัญหาวิจัย

1. มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ใช้กลยุทธ์การสื่อสารอย่างไรเกี่ยวกับการให้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด
2. ผู้ที่ตัดสินใจเข้ารับบริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอดมีการเปิดรับข่าวสารอย่างไร
3. มีปัจจัยอื่นอะไรบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอดของผู้ที่มาใช้บริการ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตัดสินใจใช้บริการนวดแผนไทยกับคนตาบอด โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะรายที่เป็นผู้เข้ารับบริการนวดแผนไทยกับคนตาบอด โดยมาใช้บริการกับสถานบริการของมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด

2. การศึกษาในประเด็นปัญหาเรื่องปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการนวดแผนไทยกับคนตาบอดนั้น ผู้วิจัยจะแบ่งปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 คือ ปัจจัยภายในตัวผู้รับสาร ได้แก่ ลักษณะทางประชากร ทัศนคติ และความเชื่อ

ส่วนที่ 2 คือ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ องค์กรและหมอนวดตาบอด

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

กลยุทธ์การสื่อสาร หมายถึง วิธีการถ่ายทอดสารของมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ด้านการให้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอดไปยังประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพนวดแผนไทยของคนตาบอด ตลอดจนให้สถานบริการของมูลนิธิฯ เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ให้ประชาชนซึ่งได้รับทราบข้อมูลข่าวสารนั้นเกิดความสนใจและตัดสินใจมาใช้บริการนวดแผนไทยกับคนตาบอด ณ สถานบริการของมูลนิธิฯ

การเปิดรับข่าวสารด้านการให้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด หมายถึง การได้รับทราบข้อมูลข่าวสารด้านการให้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอดของมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ซึ่งมีประโยชน์และเอื้อต่อการตัดสินใจมาใช้บริการ โดยผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ

สื่อบุคคล หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลทั้งที่เป็นบุคคลภายนอกและบุคคลใกล้ชิด

บุคคลภายนอก หมายถึง บุคคลที่มีได้เป็นบุคคลในครอบครัวหรือมิได้มีความสนิทสนม คู่กันเคยกันมาก่อน ได้แก่ คนรู้จัก บุคคลที่มาใช้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด ณ สถานที่แห่งเดียวกัน เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด และหมอนวดตาบอดที่เป็นผู้ให้บริการ

บุคคลใกล้ชิด หมายถึง บุคคลในครอบครัวเดียวกันหรือมีความสัมพันธ์กันหรือสนิทสนมกัน ได้แก่ บิดามารดา สามีภรรยา ญาติพี่น้อง รวมไปถึงเพื่อนฝูง และคนรัก

สื่อมวลชน หมายถึง โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร

สื่อเฉพาะกิจ หมายถึง สื่อที่ใช้ในการเผยแพร่เรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด ซึ่งได้แก่ แผ่นพับ โบรชัวร์ โปสเตอร์ ป้ายโฆษณา หน่วยบริการเคลื่อนที่ รวมทั้งการจัดกิจกรรมและนิทรรศการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนวดแผนไทยโดยคนตาบอด

นวดแผนไทย หมายถึง การใช้วิริยะของร่างกาย เช่น มือ ข้อศอก เท้า ในการบำบัดรักษาอาการเจ็บป่วยบางอย่างที่เกิดขึ้นทางร่างกาย ในที่นี้รวมถึงการนวดเพื่อผ่อนคลายหรือบรรเทาความเครียด โดยไม่ต้องพึ่งยา แต่ใช้วิถีทางธรรมชาติบำบัด

คนตาบอด หมายถึง คนที่มีความบกพร่องทางสายตาทั้งสองข้าง มี 2 ระดับ คือ

1. ระดับสายตาดูกลาง (Low Vision) คือ มองเห็นได้ในระยะ 20 ฟุต โดยที่คนสายตาดูปกติมองเห็นได้ในระยะ 70 ฟุต
2. ระดับสายตาบอดสนิท (Totally Blind) คือ บุคคลที่มองอะไรไม่เห็นหรือบุคคลที่มีสายตาเหลืออยู่น้อยมากหรือไม่มีเลย ไม่สามารถรับรู้การเคลื่อนไหวได้แม้ในระยะ 2 ฟุต

การตัดสินใจใช้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด หมายถึง การที่บุคคลเข้ารับบริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอดที่มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด หมายถึง ปัจจัยที่มีส่วนในการพิจารณาตัดสินใจเลือกใช้บริการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด โดยแบ่งออกเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

- ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ลักษณะทางประชากร ทักษะคติ ความเชื่อ และอื่นๆ
- ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย องค์กรและหมอนวดตาบอด และอื่นๆ

ลักษณะทางประชากร หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ

ทักษะคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น (ชอบ-ไม่ชอบ, เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย, ยอมรับ-ปฏิเสธ) ที่ผู้ใช้บริการมีต่อการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด ซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด

ความเชื่อ หมายถึง ความเชื่อของผู้ใช้บริการที่มีผลต่อการตัดสินใจมาใช้บริการนวดแผนไทยกับคนตาบอด ซึ่งได้แก่ ความเชื่อทางศาสนาเกี่ยวกับบุญกุศลว่าเมื่อตัดสินใจแล้ว จะได้รับบุญกุศลในภายภาคหน้าอย่างไร ความเชื่อเรื่องการช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์ ความเชื่อเรื่องกรรมมีสัมผัสพิเศษของคนตาบอด

องค์กร หมายถึง มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด โดยพิจารณาในด้านความน่าเชื่อถือและความสามารถขององค์กร

หมอนวดตาบอด หมายถึง คนตาบอดที่เป็นผู้ให้บริการนวดแผนไทย ณ สถานบริการของมูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด โดยพิจารณาในด้านความสามารถและความชำนาญของหมอนวดตาบอด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อมูลที่ได้จะใช้ในการปรับปรุงกลยุทธ์การเผยแพร่ข่าวสารของมูลนิธิคอตฟิลด์เพื่อคนตาบอด
2. เป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนวดแผนไทยโดยคนตาบอด เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้กับคนตาบอด และการฝึกฝนทักษะทางการนวดแผนไทยสำหรับคนตาบอดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. นำไปใช้ประโยชน์เป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการ ประกอบการนำเสนอข้อมูลด้านการประกอบอาชีพของคนตาบอดที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มคนในระดับหนึ่ง อันจะเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือในการเปิดโอกาสให้คนตาบอดมีความก้าวหน้าและมั่นคงในอาชีพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอาชีพนวดแผนไทย
4. เพื่อเปิดโอกาสให้คนตาบอดได้ประกอบอาชีพนวดแผนไทยซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน และให้กลุ่มเป้าหมายที่นิยมการเข้ารับบริการนวดแผนไทยเกิดความไว้วางใจและมาใช้บริการกับคนตาบอดเพิ่มขึ้น